

KOMMUNLEDNINGSKONTOR KLK
Gregor Hackman, Hållbarhetschef

Miljöbokslut 2020 för Täby kommun

Inledning

Ett av tre inriktningsmål i Täby är en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar kommun. Kommunstyrelsen liksom stadsbyggnadsnämnden har som delmål att Täby ska vara en av landets främsta miljökommuner. Kommunstyrelsen har även målet att livsmiljön i Täby är god.

Täby kommuns miljöprogram beskriver hur kommunen i samverkan med invånare och företag kan nå målen och samtidigt bidrar till att nå nationella miljömål. Programmet utgör vägledning för nämndernas miljöarbete och innehåller följande fem målområden.

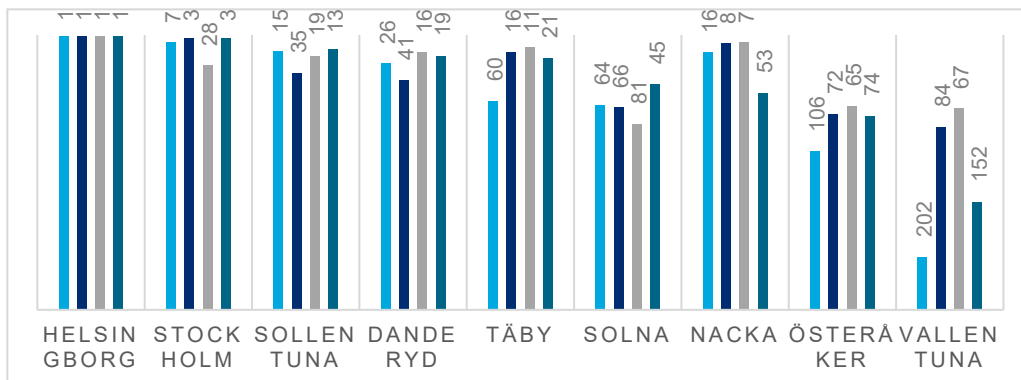
- Begränsad klimatpåverkan
- Giffri miljö
- Biologisk mångfald
- God vattenmiljö
- God bebyggd miljö

För varje målområde finns konkreta mål och åtgärder.

Miljöbokslutet ska ge en överblick över nuläget inom miljöområdet genom sammanfattande nulägesanalys och beskrivning av vägen framåt. I en bilaga finns en sammanställning av miljöprogrammets mål, indikatorer och måluppfyllnad.

Nulägesanalys

Målet att Täby ska vara en landets främsta miljökommuner mäts genom Täbys placering i den årliga kommunrankingen Sveriges bästa miljökommun. I tabellen nedan visas resultatet för ett antal kommuner under perioden 2017-2020

2020 tappade Täby tio placeringar, från plats 11 till plats 21. Rankingen bygger på enkätsvar i kombination med statistikunderlag. Frågorna fokuserar på framtagna styrdokument och ett systematiskt arbete med dessa. Varje år ställs också nya frågor i undersökningen, vilket gör resultat oförutsägbart. Gemensamt för kommuner med hög ranking är att de har ett systematiskt arbete som beaktar hållbarhetsfrågorna brett i kombination med en god kommunikation kring kommunens arbete. Bedömningen är att tappet i huvudsak beror på att andra kommuner höjt sina ambitioner relativt Täby. Täbys placering 2020 är fortfarande mycket god.

Målet om en god livsmiljö i Täby mäts genom invånares uppfattning om kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt enligt SCB:s medborgarenkät. En marginell minskning från 59 till 58 (skala 0-100) kan noteras 2020. Invånarna i Täby har varit nöjda med kommunens miljöarbete på en stabil nivå de senaste åren och även här är resultatet vara tillfredställande i jämförelse med andra kommuner. Bedömningen är att Täby framför allt behöver bli bättre på att kommunicera med medborgare kring det miljöarbete som görs i kommunen för att höja resultatet.

Täby har sedan många år tillbaka på olika områden satsat på miljön. Till exempel är naturvårdsarbetet i Täby högt prioriterat och en viktig del för kommunens attraktivitet. Ett långsiktigt strategiskt och systematiskt arbete görs och det finns en väl utvecklad samverkan mellan kommuner, akademi och föreningar. Arbetet sker i form av olika projekt som finansieras till del genom statsbidrag.

Utsläppstrenderna är positiva och miljön i Täby är generellt god. Föroreningshalterna har under en lång tid tillbaka minskat i luft, mark och vatten. Luftföroreningarna från vägtrafiken (kväveoxid och partiklar) har minskat i och med fordonsteknikens utveckling och att allt fler kör dubbfritt. Markföroreningar hanteras och sanering genomförs successiv i samband med exploatering. Ett framstående arbete har under flera års tid även bedrivits för att rena dagvatten och minska belastningen till hav, sjöar och vattendrag. Trots ett ambitiöst arbete för förbättrad vattenkvalitet i kommunen har Täby, liksom alla kommuner i landet, svårt att klara de miljökvalitetsnormer för vatten som fastställts i den svenska implementeringen av EU:s vattendirektiv i Svensk lag.

Sorteringen av förpackningar, elektronik och matavfall ökar och matsvinnet minskar. Även de klimatrelaterade utsläppen från trafiken i Täby bedöms ha minskat påtagligt under 2020 med anledning av pandemin som ju medfört ett minskat resande lokalt.

Vägen framåt

Miljöprogrammet kommer inför nästa mandatperiod att ersättas av den nya översiktsplanens hållbarhetsavsnitt. Översiktsplanen omfattar fem målområden för miljö och hållbarhet med grund i FN:s mål för Agenda 2030. Med vägledning av översiktsplanen identifieras sedan nämndmål och aktiviteter inom miljö- och hållbarhetsområdet som därefter kan fastställas i verksamhetsplanen utifrån politiska prioriteringar. Uppföljning sker på nämndnivå och ska från och med år 2023 sammanfattas i en hållbarhetsrapport årligen.

Några utvecklingsmöjligheter

- Vidareutveckling av kommunens inköpsstrategi för att underlätta för verksamheterna i kommunen att uppnå sina mål.
- Ett fortsatt arbete med digitalisering, digitala tjänster och förbättrad logistik och trafikinformatik minskar behovet av onödiga fysiska transporter och därmed även den trafikrelaterade miljöbelastningen
- Nya möjligheter att söka statligt stöd för insatser inom hållbarhetsområdet bör utredas.

Fokus under kommande period

Täby har sedan 2021 en ny avfallsplan gemensam med åtta grannkommuner. Den innehåller mål och insatser för 2021-2032. Genomförandet av planen kommer att leda till fortsatt minskade avfallsmängder, mer materialåtervinning och minimerad negativ miljö- och klimatpåverkan. En kemikalieplan antogs 2019 som syftar till en ökad systematik vid hantering av kemikalier i kommunen och minska risken för utsläpp av skadliga kemikalier.

Inom klimatområdet behöver satsningar göras för att nå nationella målet om ett klimatneutralt Sverige till 2045. Klimatutsläppen behöver särskilt minska från industrin och vägtrafiken. I och med kommunens begränsade rådighet behöver klimatarbetet genomföras i samverkan med näringslivet lokalt. En energiplan ska tas fram som ersätter nuvarande Klimat- och energistrategi.

Implementering av ny kemikalieplan påbörjas under 2021. Syftet med planen är att vägleda i strävan att minska oönskad spridning av kemikalier i samhället. Fortsatt ska kommunen ha fokus på naturvårdsarbetet, att bevara och utveckla biologisk mångfald genom förvaltning och utveckling av Täbys grönområden. Likaså fortsätter det väl etablerade arbetet kring dagvatten och god vattenstatus och strävan för hälsosamma gröna miljöer.

En särskild satsning på att förbättra kommunens miljökommunikation kommer att genomföras under 2021 bland annat i samband med översyn av taby.se

Bilaga: Bilaga till Miljöbokslut 2020, Sammanställning av indikatorer och måluppfyllnad för mål fastställda i Täby kommuns Miljöprogram